

NOVINARSKO ČASTNO RAZSODIŠČE
VOŠNJAKOVA ULICA 8, 1000 LJUBLJANA
T: +386 1 426 03 63
E: INFO@RAZSODISCE.ORG
RAZSODISCE.ORG

Poročilo o delu Novinarskega častnega razsodišča v letu 2025

Statistika dela Novinarskega častnega razsodišča je vedno zanimivo branje, ki sproža vprašanja in daje tudi veliko odgovorov nanje. **Število pritožb, ki jih prejmemo, še vedno raste.** Javnost se očitno zaveda pomena kakovostnih medijev, profesionalnosti novinarjev in urednikov ter preverjenih, verodostojnih informacij. Po številu prejetih pritožb lahko sklepamo, da javnost Novinarskemu častnemu razsodišču zaupa.

Opažamo pa še nekaj novega. Pritožnikom pri pripravi pritožb že pomaga **umetna inteligenca**. Kaj to zaenkrat pomeni? Da so v takih pritožbah očitane kršitve slabo obrazložene in so jih morali pritožniki dopolnjevati, kar seveda podaljšuje postopke.

Lansko leto smo kršitve kodeksa ugotovili v 61 odstotkih pritožb in glede na statistiko lahko ocenjujemo, da **že od leta 2021 NČR prejema več utemeljenih pritožb**. Največ pritožb smo spet prejeli zoper novinarke in novinarje Televizije Slovenija, ki so kodeks kršili v dveh od sedmih primerov, po številu pritožb ji sledi Dnevnik s štirimi pritožbami, njegovi novinarji so v treh primerih kršili kodeks.

Lani smo sprejeli pet odločitev manj kot leta 2024. Zakaj? NČR je prejel veliko primerov, ki so bili zahtevni, zapleteni, zahtevali so pozorno branje, preverjanje, razsodnik poročevalec, ki pripravi predlog, mora takemu primeru posvetiti veliko časa. Ko razsodnice in razsodniki predlog dobimo na mizo, sledijo burne in dolgotrajne razprave. Zato od trenutka, ko dobimo pritožbo, do zaključka primera oziroma sprejetja odločitve včasih preteče nekaj mesecev ali celo več kot eno leto. Vmes namreč čakamo na dopolnitve in odgovore, pripravimo predlog, o njem razpravljamo na več sejah. Tudi mi bi si želeli, da bi vse to potekalo hitreje, a zaenkrat ne gre. Drug razlog za to, da smo sprejeli manj odločitev, pa je vse večja obremenjenost članic in članov NČR, ki svoje delo opravljajo odlično, odgovorno, imajo pa veliko službenih obveznosti, zato je vse težje doseči sklepčnost na sejah, kar rešujemo z različnimi možnostmi sodelovanja in odločanja na daljavo, dopisnimi sejami, vemo pa, da so razprave, ki potekajo v živo, najboljše.

Tudi lansko leto je Novinarsko častno razsodišče ugotovilo največ kršitev 1. člena, ki od nas zahteva preverjanje informacij, pritožniki so petnajstkrat očitali kršitev 4. člena, a zamolčanje informacij, pomembnih za razumevanje teme, smo ugotovili v šestih primerih. Pritožniki novinarjem pogosto očitajo tudi kršitev 3. člena kodeksa. Gre za obvezno iskanje odziva na hudo obtožbo.

Med obravnavami pritožb se nam v dobesedno vsaki zadevi zastavljajo **pomembna vprašanja, povezana z novinarstvom**. Naj omenim en tak primer. Kakšna je odgovornost voditelja informativne oddaje za prebrano napoved? Obravnavali smo primer, v katerem je bila tudi trditev, da voditelj prebere, kar mu napišejo, in da za prebrano zato ni odgovoren. Kdo je torej voditelj, ki je prvi obraz informativne oddaje? Je le bralec ali opravlja novinarsko delo? Je zadnji filter pred objavo? V večini primerov je in tako tudi javnost razume njegovo vlogo v informativni oddaji.

Vsak pritožnik mora pritožbi priložiti izjavo, da zadeva, ki je predmet postopka pred NČR, ni v obravnavi pred rednim sodiščem, in da do zaključka postopka ne bo vložil predloga ali tožbe pri sodišču v Republiki Sloveniji. To posebej omenjam, ker bi rada poudarila, **da se z obravnavo pritožbe pogosto izognemo sodnim postopkom, ki so za novinarje in medijske hiše dragi, dolgotrajni, izčrpavajoči ...** Ko pritožba izpolnjuje pogoje za nadaljnjo obravnavo, jo posredujemo avtorju, novinarju, novinarjem oziroma uredniku, ker pričakujemo, da bodo tisti, na katere se pritožba nanaša, nanjo odgovorili. Večina jih odgovori, so pa tudi primeri, ko zavlada z novinarske in uredniške strani molk, ki v tem primeru ni zlato. Ta **molk namreč ni dobra odločitev**. Novinarji in uredniki smo odgovorni za objavljeno, pojasnilo pritožniku je tudi del naše odgovornosti, ki jo imamo do javnosti, s katero bi morali mediji, novinarji, uredniki vsak dan znova in kar naprej graditi zavezništvo in zaupanje. Na podlagi odgovorov NČR lažje odloča, ker novinarjevo ali urednikovo pojasnilo osvetli ozadje, okoliščine, prikaže širšo sliko in opiše opravljeno delo.

Novinarsko častno razsodišče ne obravnava le pritožb, **pišemo tudi priporočila, mnenja, recenzije**, smo dejavno vpeti v različne aktivnosti, sodelujemo v razpravah, dajemo izjave za medije. NČR predlaga - ko se pokaže tehten razlog - spremembe, dopolnitve členov in tudi nove člene Kodeksa novinarske etike. To se je nazadnje zgodilo z zvezi z umetno inteligenco, ker smo bili prepričani, da je treba oblikovati osnovna načela za zagotavljanje etične uporabe sistemov UI. Ta

je že prisotna v naših medijih, zato smo predlagali tri nove člene kodeksa, 30., 31. in 32. člen, ki sta jih naša ustanovitelja, DNS in SNS, tudi sprejela.

NČR s svojimi razsodbami, stališči in priporočili seznanja najširšo javnost, vse našete dokumente objavljamo na spletni strani www.razsodisce.org, sproti pa jih posredujemo tudi slovenskim medijem. Želeli bi, da bi mediji zaradi pravice javnosti do obveščenosti in izhajajoč iz odgovornosti novinarjev za etiko javne besede redno objavljali odločitve NČR ali vsaj njihove povzetke. NČR ima bogato tradicijo in v vseh letih obstoja je pridobil ogromno izkušenj. Naše razsodbe so učno gradivo za številne generacije novinarjev, študentov, zelo pozorno in resno jih obravnavajo tudi medijski strokovnjaki ter ugledni pravniki.

Novinarsko častno razsodišče je pomemben organ samoregulacije, saj o pritožbah nad našim delom odgovorno razsojamo sami – v sodelovanju s predstavniki javnosti, ki so tudi člani častnega razsodišča. NČR je neodvisen organ in zagotovo si nihče ne želi, da bi člane razsodišča imenovala oblast ali podaljški oblasti, v takem primeru bi obstajala velika nevarnost vplivov politike in centrov moči na njegovo delo in odločitve. Še vedno poteka tudi razprava o smiselnosti, prednostih in slabostih **preoblikovanja NČR v medijski svet**, v katerem bi poleg novinarjev in predstavnikov javnosti sodelovali tudi izdajatelji medijev. Takšna je praksa v večini evropskih držav. Novinarsko častno razsodišče je pridobilo status opazovalca v mreži neodvisnih evropskih tiskovnih in medijskih svetov, spremljamo njihovo delo, se pogovarjamo o izkušnjah, sodelovali smo tudi v evropskem projektu Medijski sveti v digitalni dobi, v katerem je Novinarsko častno razsodišče dobilo visoko oceno svojega dela. Razprava o tem, ali naj NČR postane medijski svet, se bo nadaljevala tudi v letu 2026 ...

Tatjana Pirc, predsednica Novinarskega častnega razsodišča

V Ljubljani, 31. 3. 2026